

לְאָדָם, כִּד תִּרְיֵךְ לִיָּה מִה־הוּא עַלְמָא, וְאִיתִי לִיָּה לְהֵא
עַלְמָא [קב] וכדוגמת כך עשה הקב"ה לאדם הראשון שהוא גירש אותו מהעולם העליון
והוא הביא אותו אל העולם הזה. וְהָא אֶתְמַר לְעִיל והרי התבאר למעלה.

הקב"ה שינה פניו של אדם הראשון כדי שהמשחיתים לא יכירו בו

מִשְׁנָה פָּנָיו וְתִשְׁלַחְהוּ, (איוב יד) וכבר למדנו לעיל שנאמר באותה שעה

על אדם הראשון 'משנה פניו ותשלחהו' [קג], דהיינו שהקב"ה שינה את פניו

והוא גירשו מגן עדן בכדי שלא יכירו בו המשחיתים וּבְגִין דָּא כִּי רוּחַ עֲבָרָה

בּוֹ ומשום כך נאמר על המת בלא בנים 'כי רוח עברה בו', חָד מְאִינוֹן

מְלֹאכִין רָעִים, כִּד חָזִי לִיָּה מִשְׁנָה, בְּזִמְנָא דְאֶעְרַע (ס"א)

עֲמִיה, שְׁאֵלִין לִיָּה שְׂאָר מִשְׁחִיתִין עֲלֶיהָ, דָּא הוּא

אור הרשב"י

צורת החומר ההוא ממה שהיה ויצירה
בציור אחר מתוקן יותר, וכן בסוד הגלגול
נאמר (איוב יד ח) משנה פניו ותשלחהו שאם
היו פניו מתחלה פני אריה יבא בגלגול הב'
בפני שור וכן כיוצא לשאר, ולעולם הכונה
אלהית היא לתקן הנשמות באופן הנאות
להם שאם לא היה זה כוונה האלהית לענין
המיתה לתיקון הנשמות יקשה וכי ראוי
שאומן שיעשה מלאכה מתוקנת ואחר תשלום
עשייתה שטרח בה יעלה בדעתו לבטלה, הלא
נקחה את שניו ונאמר שאינו שלם בדעתו אם
לא שיאמר שבטולה מפנים האלה הוא
לעשותה בפנים משונות יותר מעולות.

[קב] ביהל אור הגירסה ודא שינוי מקום,
שינוי השם משנה פניו ותשלחהו והוא אתמר
לעיל.

[קג] ובענין זה איתא בראשית חכמה – שער
האהבה – פרק ששי וז"ל: שהקדוש ברוך הוא
מביא את הנשמה בעולם הזה לראות אם
תטיב מעשיה ומניחה עד אשר תעשה לתקן
אותו הדבר ששולחה בו לתקן ואם לא תקן
כורתין אותו שהוא אילן שאינו עושה פירות,
ועל תיקון המיתה לישראל שהיא טובה להם
אמר הנביא (ירמיה יח ד) הנה כחומר ביד
היוצר כן אתם בידי בית ישראל, כי היוצר
כשרואה שהקדרה לא תצא כראוי יבטל

הלימוד היום

לע"נ ר' שריה דבילצקי זצ"ל

מֵאֲרֵי חֹבֶךְ: דהיינו שאחד מאלו המלאכים הרעים הנקרא עֲבָרָה, כאשר הוא רואה אדם שהוא משונה מאחר שאין לו בנים, אז בזמן שהוא פוגש אותו אז שואלים אותו שאר המשחיתים על אותו אדם האם הוא בעל חובך שאתה צריך להיפרע ממנו על כל עוונותיו. **אִיהוּ עֲנִי לֹזֶן וְאָמַר, וְאֵינֶנּוּ:** והוא עונה להם ואומר להם 'ואיננו', דהיינו שהוא לא מכיר אותנו כי ע"י שהוא חוזר בגלגול הוא משתנה ואין המשחית מכיר בו (רמ"ק).

המת בלא בנים מחדשים אותו בסוד הגלגול

כֹּד אֶתְהַרְךָ מֵאֶתְרִיהּ, וְאֶתְנַטַּע בְּאֶתְרֵךְ אַחֲרָא, אֶתְמַר בִּיהּ וְלֹא יִכִּירְנוּ עוֹד מְקוֹמוֹ: והנה כאשר המת בלא בנים מתגרש

ממקומו בעולם העליון והוא חוזר בגלגול בעולם הזה בכדי להינטע במקום של גוף אחר אז נאמר בו 'ולא יכירנו עוד מקומו', דהיינו שאין מכירים כלל את מקומו הראשון. **בְּגִין**

(ויקרא יד) **דְּעֶפֶר אַחֵר יִקַּח וְטַח אֶת הַבֵּית** וטעם הדבר הוא מאחר

ש'עפר אחר יקח וטח את הבית', דהיינו שהוא מאחר שגופו נבנה מעפר של גוף אחר בסוד

הגלגול. **וְדָא אִיהוּ רָזָא, וְנִתְּן אֶת הַבֵּית אֶת אַבְנֵיוּ וְאֶת**

עֲצָיו, אֵינֶנּוּ גִרְמִין וְגִידִין וּבִשְׂרָא דְהָוָה חֲזַר עֲפָרָא וזהו

הסוד שכתוב 'ונתן את הבית את אבניו ואת עצי' כי בזה אלו העצמות והגידים והבשר

שהיה לו בגופו הראשון חוזרים להיות עפר. **מַה כְּתִיב בִּיהּ (ישעיה סה) וְנַחֲשׁ**

עֶפֶר לַחֲמוֹ. בְּגִין דְּהָוָה מְנוּגָע והנה מה נאמר בו, 'ונחש עפר לחמו',

דהיינו שגופו הראשון יהיה לעפר שהוא מאכלו של הנחש מאחר שגופו היה מנוגע בעבירות

ע"י הנחש ומשום כך הוא נעשה למאכלו. **וּלְבַתָּר וְעֶפֶר אַחֵר יִקַּח וְטַח**

הלימוד היומי

לע"נ ר' שריה דבילצקי זצ"ל

אֶת הַבַּיִת, וּבָנִי לִיה גִּרְמִינ וְגִידִין. וְאֶת־חֲדָשׁ, כְּבֵית
יִשְׁנָה דְּעֵבְדִּין לִיה חֲדָשָׁה. וְדָאִי אִיהוּ דְּאֶת־חֲדָשׁ אַמְנָם אַח"כ

הוא יתוקן בסוד הגלגול שנאמר בזה 'ועפר אחר יקח וטח את הבית' כי בזה גופו מתחדש והוא נבנה מעצמות וגידים חדשים כדוגמת בית ישן שעושים אותו לבית חדש כי אז בודאי הוא מתחדש, וכך הוא המת בלא בנים שמכיון שגופו לא בא אל תיקונו הראוי אז לכן מחדשים אותו בסוד הגלגול.

המת בלא בנים מרכיבים אותו באחיו ע"י מצות היבום

וַמֵּאִי דְּאָמַר וְלֹא יִכְיָרְנוּ עוֹד מְקוֹמוֹ ומה שנאמר בו 'ולא יכירנו עוד מקומו'. עַל רוּחַ, דְּאֶת־כָּלִיל רוּחָא זְעִירָא, פְּרוּחָא

עֲלָאָה זה נאמר על רוח האדם המת בלא בנים שאז בסוד הגלגול רוחו הקטנה והפגומה

של גופו הראשון נכללת ברוח העליונה של הבן שיולד ממצות הייבום של אשתו (דמשק

אליעזר). הַאִי אִיהוּ מְתָלָא, לְאִילָן דְּלֹא עָבִיד אִיבִין ודבר זה

הוא משל לאילן שלא עשה במקומו פירות, נְטָלִין עֲנָפִין דִּילִיָּה,

וּמִרְכִּיבִין לִיה בְּעֲנָפָא דְּאִילָנָא אַחֲרָא עֲלָאָה, (דָּא בְּדָא)

דְּעָבִיד פִּירִין, וְאֶת־כָּלִיל דָּא בְּדָא, וְעָבִיד פִּירִין ולכן נטלו

את ענפיו והרכיבו אותם בענפים של אילן אחר מעולה שעושה פירות ואז הם נכללו זה בזה

ועי"כ אותו אילן עשה פירות, וכך הוא הדבר במי שמת בלא בנים כי אז מרכיבים אותו עם

אחיו ועי"כ הוא עושה פירות ותולדות. בְּהֵהוּא זְמַנָּא אֶתְמַר בֵּיהּ, וְלֹא

יִכְיָרְנוּ עוֹד מְקוֹמוֹ וּכְאִשֶּׁר הוּא בֹא בּוֹלֵד שְׁנוּלֵד ע"י הַיִּיבּוּם נֹאמַר בּוֹ 'וְלֹא יִכְיָרְנוּ

עוֹד מְקוֹמוֹ' כִּי בִזָּה לֹא נִיכַר מְקוֹמוֹ שֶׁבִּגְלָגּוּלוֹ הִרְאִישׁוֹן.

אדם הדר אצל רשעים ולא יכול לקיים מצוות התורה צריך לעקור מקומו ולילך
אצל אנשים צדיקים

אֹהֶה הָכִי בַר נָשׁ דִּיתִיב בְּקִרְתָּא דִּיתְבִּין בָּהּ אֲנָשִׁין
בִּישִׁין, וְלֹא יָכִיל לְקַיֵּמָא פְּקוּדֵין דְּאוֹרֵייתָא, וְלֹא

אֲצִלָּה בְּאוֹרֵייתָא וְאוֹמַר הִרְעִיא מִהֵימְנָא שְׂכָר הוּא אֲצִל אָדָם שׁוֹשֵׁב בְּעִיר

שׁוֹשְׁבִים בָּהּ אֲנָשִׁים רַעִים שְׁבוּזָה הוּא לֹא יָכֹל לְקַיֵּם אֶת מִצְוֹת הַתּוֹרָה וְהוּא לֹא יָכֹל

לְהִצְלִיחַ שֵׁם בְּלִימּוּד הַתּוֹרָה, עֲבִיד שְׁנוּי מְקוֹם, וְאַתְּעָקֵר מִתַּמָּן,

וְאַשְׁתַּרְשׁ בְּאַתָּר דְּדִיירִין בִּיהּ גּוֹבְרִין טָבִין, מְאִירִי

תּוֹרָה, מְאִירִי פְּקוּדֵין וְלִכֵּן הוּא צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת שִׁינוּי מְקוֹם שֶׁהוּא יֵלֵךְ מִשָּׁם אֶל

מְקוֹם שֶׁנִּמְצְאִים בּוֹ אֲנָשִׁים טוֹבִים בְּעֵלֵי תּוֹרָה וּבְעֵלֵי מִצְוֹת בְּסוּד הוּי גּוֹלָה לְמְקוֹם תּוֹרָה,

דְּאוֹרֵייתָא אֶקְרִי עֵץ. הֵדָּא הוּא דְּכֶתִיב, (משלי ג) עֵץ חַיִּים

הֵיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ כִּי כְמוֹ שְׂכָר הוּא הַדְּבַר בְּאֵילָן שֶׁלֹּא עוֹשֶׂה פִירוֹת בְּמִקְוֹמוֹ

כִּךְ הוּא בְּקִיּוֹם מִצְוֹת הַתּוֹרָה מֵאַחַר שֶׁהַתּוֹרָה נִקְרְאָת עֵץ וּכְמִשְׁכּ 'עֵץ חַיִּים הֵיא לְמַחְזִיקִים

בָּהּ. וְכֵן נָשׁ הוּא עֵץ, דְּכֶתִיב, (דברים כ) כִּי הָאָדָם עֵץ

הַשָּׂדֶה וְכֵן הָאָדָם נִקְרָא עֵץ וּכְמִשְׁכּ 'כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה'. וּפְקוּדֵין דְּבָהּ,

דְּמִיִּין לְאַיְבָא וְהַמִּצְוֹת שִׁישׁ בַּתּוֹרָה שֶׁמִּקְיִים הָאָדָם הוּא דּוֹמֶה לְפִירוֹת, וְכֵן

כְּתִיב בִּיהּ, (דברים כ) רַק עֵץ אֲשֶׁר יִדְעַ כִּי לֹא עֵץ מֵאֲכָל

הַלִּימּוּד הַיּוֹמִי

לע"נ ר' שריה דבילצקי זצ"ל